

РЕШЕНИЕ

№ 9921

гр. София, 12.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 77 състав, в публично заседание на 19.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Баева

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **5689** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 112, ал. 1, т. 4 от Закона за здравето (ЗЗ).

Образувано по жалбата на Н. П. Н. от [населено място], срещу Експертно решение № 86/38/11.04.2025 година на Националната експертна лекарска комисия – С., с което е потвърдено Експертно решение № 294/11.12.2024 година на Териториална експертна лекарска комисия – УМБАЛ „Свети Иван Рилски“ ЕАД – С. (Решението).

Жалбоподателят твърди, че Решението е незаконосъобразно като постановено при допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на материалния закон. Твърди, че Решението е немотивирано, както и че административният орган неправилно е приел, че намалението на слуха се дължи на възрастта му, а не на условията, при които е работил. Моли съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното Решение и да върне преписката на административния орган за ново произнасяне.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез процесуален представител, поддържа жалбата. Претендира направените пред инстанцията съдебно-деловодни разноски.

Ответникът – Национална експертна лекарска комисия не изпраща представител. В писмено становище от 26.06.2025 година, чрез процесуален представител, изразява становище за неоснователност на жалбата. Моли съда да постанови решение, с което да отхвърли жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. В условията на евентуалност прави възражение за прекомерност на изплатеното адвокатско възнаграждение.

Заинтересованата страна –Национален осигурителен институт – С. не изпраща представител и не изразява становище по същество.

Заинтересованата страна – Национална здравноосигурителна каса не изпраща представител и не изразява становище по същество.

Заинтересованата страна – Агенция за социално подпомагане – С., чрез процесуален представител оспорва жалбата. Не изразява становище по същество.

Заинтересованата страна – Агенция за хората с увреждания не изпраща представител и не изразява становище по същество.

Заинтересованата страна - Териториална експертна лекарска комисия – УМБАЛ „Свети Иван Рилски“ ЕООД – С. не изпраща представител и не изразява становище по същество.

Съдът след преценка на събраните в хода на административното и съдебното производство писмени документи приема за установено от фактическа и правна страна следното :

С Решение № 294/123/11.12.2024 година Териториална експертна лекарска комисия УМБАЛ „Св. И. Р.“ жалбоподателят е освидетелстван с 58 % нетрудоспособност. За да постанови този резултат органът е приел, че жалбоподателят страда от Двустранно приемно намаление на слуха. Приел е, че заболяването не е професионално.

С Експертно решение № 86/38/11.04.2025 година Националната експертна лекарска комисия – Специализиран състав по неврологични, УНГ и ССЗ болести е потвърдила Експертно решение № 294/11.12.2024 година на Териториална експертна лекарска комисия – УМБАЛ „Свети Иван Рилски“ ЕООД – С.. За да постанови този резултат органът е приел, че жалбоподателят страда от „Неврит на двата слухови нерва“. Приел е, че загубата на слуха е установена за първи път през м. април 2023 година. Приел е, че не е налице причинно-следствена връзка между извършваната от жалбоподателя трудова дейност – машинист и заболяването, поради което същото не е професионално.

Решението е връчено на жалбоподателя на 05.05.2025 година, поради съдът намира, че жалбата е допустима, като подадена от адресата на акта и в срока по чл. 112, ал. 1, т. 4 от 33, вр. чл. 12, ал. 1 от Наредба за реда за съобщаване, регистриране, потвърждаване, обжалване и отчитане на професионалните болести, вр. чл. 63 от КСО.

Обжалваното решение на Националната експертна лекарска комисия е издадено от компетентен орган, арг. чл. 103, ал. 4 от 33, вр. чл. 3 от Наредбата за медицинската експертиза, вр. чл. 49, ал. 1 от Правилника за устройство и организация на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи - специализиран състав по неврологични, УНГ и ССЗ, определен съобразно водещата диагноза „неврит на двата слухови нерва“.

Съдът намира, че обжалваното решение не е в достатъчна степен мотивирано

Разпоредбата на чл. 56 от КСО, дефинира понятието „професионална болест“ като заболяване, което е настъпило изключително или предимно под въздействието на вредните фактори на работната среда или на трудовия процес върху организма и е включено в Списъка на професионалните болести, издаден от Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването. За професионална болест може да се признае и заболяване, невключено в Списъка на професионалните болести, когато се установи, че то е причинено основно и пряко от обичайната трудова дейност на осигурения и е причинило временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт на осигурения. Към професионалната болест се отнасят и нейното усложнение и късните ѝ последици.

Между страните не се спори, а се и установява от Протокол № 4013-06-2/17.10.2024 година, че жалбоподателят е заемал длъжността „машинист, тежка ЖП механизация/подбивна машина“, считано от 12.07.1976 година до 27.08.2024 година. В протокола е посочено, че дневното ниво на експозиция на шум (8 часа) - 72,6 dB/A; горна стойност на експозиция на шум за предприемане на действие – 85,0 dB/C, долна стойност на експозиция на шум за предприемане на действие – 80,0

dB/C, измерено върхово звуково налягане – 101,7 dB/C, горна стойност на експозиция на шум за предприемане на действие – 137,0 dB/C и долна стойност на експозиция на шум за предприемане на действие – 135,0 dB/C.

Видно от Протокол № ШМ2 6019/17.05.2017 година жалбоподателят управлява магистрално траверсоподбивна машина „Plasser and Theuer 08-327“. Измерените нива на шум са : 70,2 dB/A – при ход на място; 94,0 dB/C – върхово звуково налягане; 77,7 dB/A – при нивелиране напречно, надлъжно и по оста на ЖП пътя и уплътняване на баластрата под траверсите; 101,7 dB/C – върхово звуково налягане; 56,7 dB/A – около машината.

От Заключението на Съдебно медицинската експертиза, прието от съда като обективно и компетентно дадено, се установява, че жалбоподателят страда от „двустранин неврит на слуховите нерви“, III степен. Вещото лице е посочило, че заболяването се характеризира с умерено тежка загуба на слуха. Вещото лице, след като е изследвало нивата на шум на работното място на жалбоподателя и установеното увреждане, е дало категорично заключение, че е налице причинно-следствена връзка между увреждането и работната среда.

От показанията на разпитания в с.з. на 19.02.2026 година свидетел С. С. В. се установява, че нивата на шум и вибрациите в машината са били високи.

Установеното заболяване на жалбоподателя „неврит на двата слухови нерва“ (слухова загуба над 35 dB е включено в Списъка на професионалните болести Приложение към член единствен на ПМС № 175 от 16.07.2008 година, обн., ДВ, бр. 66 от 25.07.2008 година.

Условие за признаване на заболяването като професионално е доказано професионално въздействие на над нормен шум - минимум 5 години, за случаите на особено интензивен шум (над 100 dB/A) - минимум 6 месеца. Като примери за типични рискови дейности са посочени всички дейности, свързани с експозиция на над нормени звукови натоварвания, например работа в работилници за котли и казани; изчукване, огъване и щамповане на метали; работа с тъкачни станове и совалки; щамповане на плат; работа с пневматичен чук и бормашина; в машинно отделение на кораби; с ротативни машини в графичната индустрия; на поточна линия за пълнене (на бутилки, бъчви и др.) в хранителната промишленост; използване или унищожаване на муниципии или военни експлозиви; работа в строителството, извършвана с шумни машини (булдозери, ескаватори, механични лопати и др.); настройване, изпробване и използване на мотори с вътрешно горене, реактивна тяга и реактори (минимален период на излагане - 30 дни); дискотеки и др.

С Наредбата № 6 от 15.08.2005 година за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове (Наредбата), свързани с експозиция на шум се определят минималните изисквания за предпазване на работещите от съществуващи или потенциални рискове за здравето и безопасността, свързани с експозиция на шум, особено риска от увреждане на слуха.

В чл. 3 от Наредбата са посочени граничните стойности на експозиция и стойностите на експозиция за предприемане на действие се определят на база дневните нива на експозиция на шум и върхово звуково налягане, както следва: 1. гранични стойности на експозиция: $L_{ex,8h} = 87$ dB (A) и $p_{peak} = 200$ Pa, съответно 140 dB (C); 2. горни стойности на експозиция за предприемане на действие: $L_{ex,8h} = 85$ dB (A) и $p_{peak} = 140$ Pa, съответстващо на 137 dB (C); 3. долни стойности на експозиция за предприемане на действие: $L_{ex,8h} = 80$ dB (A) и $p_{peak} = 112$ Pa, съответно 135 dB (C).

Съдът намира, че решението е постановено при неправилно приложение на материалния закон.

При безспорно установено заболяване „двустранин неврит на слухови нерви“ и слухова загуба от 55 dB за дясно ухо и 60 dB – за ляво ухо, при включване на заболяването в Списъка на

професионалните болести и при съобразяване на наличието на причинно-следствената връзка между работната среда и заболяването, съдът намира, че заболяването следва да се определи като професионално.

Видно горното съдът намира, че обжалваното решение следва да се отмени като постановено при неправилно приложение на материалния закон.

При новото произнасяне административният орган следва като съотнесе към критериите по Наредба № 6 от 15.08.2005 година за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове измерените нива на шум и при съобразяване на критериите в Списъка на професионалните болести, както и установената причинно-следствена връзка да даде заключение, че заболяването е професионално.

На жалбоподателя следва да се присъдят направените пред инстанцията съдебно-деловодни разноски в размер на 1 027,69 евро.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Експертно решение № 86/38/11.04.2025 година на Националната експертна лекарска комисия – С., с което е потвърдено Експертно решение № 294/123/11.12.2024 година на Териториална експертна лекарска комисия при УМБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕАД по жалбата на Н. П. Н., ЕГН [ЕГН] от [населено място], [улица], вх. Б, ап. 10 и ВРЪЩА преписката на Националната експертна лекарска комисия – С. за произнасяне, при съобразяване на дадените задължителни указания в мотивите.

ОСЪЖДА Националната експертна лекарска комисия – С. ДА ЗАПЛАТИ на Н. П. Н., ЕГН [ЕГН] от [населено място], [улица], вх. Б, ап. 10 сумата от 1 027,69 (хиляда и двадесет и седем и 0,69) евро, представляваща съдебно-деловодни разноски.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България в 14 -дневен срок от получаване на съобщението от страните.

СЪДИЯ :